1893 — 1973
80 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
(201) 434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
(212) BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 23. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 6-го ЛЮТОГО 1973 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, FEBRUARY 6, 1973 No. 23. VOL. LXXX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

Понеділок, 5 лютого 1973

ЧОТИРИ АМЕРИКАНСЬКІ БАНКИ ПІДВИЩИЛИ відсоток за позички з шести до шести й однієї четвертини. Нюйоркський Френклін Нешенел Банк та три інші повідомили про це минулої п'ятниці. Але урядова Комісія інтересів і дивіденд уже звернулася до тих банків з проханням подати точні відомості про їхні прибутки й пояснити, чому вони вдались до підвищення позичкових рат. Великі банки покищо стримуються від таких заходів.

ПОСАДНИКИ ОДИНАДЦЯТИ МІСТ зібралися в Ню Йорку й були гістьми Джона Ліндзі. Разом із ним вони обмірковували проблеми американських міст і спільні заходи, скеровані на те, щоб федеральний уряд не зменшував для них економічної допомоги. Разом із Дж. Ліндзі вони зробили прогулянку по Мангеттену автобусом.

СТЕЙТОВИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ЗДОРОВ'Я В НЮ ДЖЕРЗІ наказав зачинити 5 ресторанів і харчівень за негігієнічний стан. У Нюарку зачинили „Енн ресторан", інші подібні підприємства зачинено в Елізабеті, Перт Амбої, Ошен Ситі й Бурлінгтоні. Стейтова комісія покарала грошовими карами ще чотири інших торгівців харчами за недотримання чистоти.

УПРАВЛІННЯ В СПРАВАХ АЕРОНАВТИКИ у Вашингтоні, НАСА, повідомило, що в 1975 році відбудеться спільний полет американських і советських астронавтів та космонавтів, по три особи від кожної сторони. Спочатку буде запущений в космос „Союз", а через 7 годин — американський „Аполло". Над Землею вони зустрінуться і зчепляться, а потім розійдуться і приземляться кожний у своїй країні. Спроба запляновано головно з метою рятункової акції, коли б команда ЗСА чи СССР зазнала трудноців у майбутніх полетах і її пробувала б рятувати інша сторона.

ГОЛОВА АСОЦІЯЦІЇ НЮЙОРКСЬКОЇ ПОЛІЦІЇ МекКірнен домагається, щоб поліцаї дістали автоматичну зброю, удосконалені радіоапарати та опанцирені автомобілі. Цю вимогу він висуває після кількох бандитських нападів на поліцаїв, коли в них стріляли без ніяких причин злочинці. Припускають, що це були члени так зв. Чорної Пантери, войовничої негритянської організації.

ПАПА ПАВЛО УІ ПРИЗНАЧИВ 30 нових кардиналів, з того тільки 8 італійців. Між призначеними є три американці та один поляк, Болеслав Комінек, архиєпископ у Вроцлаві. З новопризначеними — кардинальська курія має тепер 145 членів, але з них тільки 116 є здатними за своїм віком обрати нового Папу; за розпорядженням Папи кардинали вище 80 років життя такого права не мають.

БРИТІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЕДВАРД ГІТ ВЕРНУВСЯ до Лондону з Америки. Він перевів в минулу суботу 9 годин на нарадах з президентом Ніксоном у Кемпі Дейвіда. Президент Ніксон вернувся з Кемпу Дейвіда до Вашингтону спеціяльно для того, щоб попрощатися з британським прем'єром.

У СТОЛИЦІ ПІВНІЧНОЇ ІРЛЯНДІЇ БЕЛФАСТІ ПРИЙШЛО в минулу суботу вечером до справжньої вуличної битви між терористами - підпільниками й британськими вояками. 6 терористів вбито, 17 осіб було ранених. Число жертв тамошньої громадянської війни зросло до 703.

В ЮГОСЛАВІЇ СУДИТИМУТЬ фільмового режисера Дусана Макавеєва за те, що він назвав сталіністами сербських воєнних партизанів у фільмі, в якому політичні моменти перемішані з порнографічними. Сербська ветеранська організація вимагає заборону висвітлювати той фільм в Югославії й експортувати його за кордон. Його показували на міжнародному фестивалі в Міляно.

ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ВЖИВАЄ заходів проти масового припливу долярів. Державний банк закупив коло одного більйона долярів по ціні 1 доляр — 3.15 нім. м., щоби протидіяти спекуляції.

ПРОДУКЦІЯ ЛЕГКОГО ПРОМИСЛУ В СССР ЗРОСЛА в минулому році тільки на 2 відс. всупереч заповіді Леоніда Брежнєва, що советські крамниці будуть „залиті" ужитковими предметами.

ЗАХІДНІ НАФТОВІ КОМПАНІЇ ДІЙШЛИ до порозуміння з урядом в Лівії, який загрозив націоналізацією, себто удержавленням всіх нафтових концесій. Західні компанії, які мають концесії на експлуатацію тамошніх джерел нафти, передали Лівії 25 відс. уділів, погодившись передати дальших 50 відсотків за 10 років.

Помер проф. Зенон Зелений, видатний педагог і громадський діяч

Торонто. — У п'ятницю 2 лютого ц. р. ранком тут помер на 71-му році життя відомий український педагог, виховник молоді і громадський діяч проф. Зенон Зелений, довголітній голова Об'єднання Українських Педагогів Канади (ОУПК). Народжений 1901 р., Покійний був учасником Визвольних Змагань потім учителем гімназії у Львові, під час Другої світової війни референтом шкільних справ і згодом молоді при Українському Центральному Комітеті у Львові й організатором та виховником українського юнацтва. На еміграції вчив у таборовій гімназії в Берхтесгадені. Прибувши 1948 року включився в педагогічну працю на терені Торонта й Канади, викладаючи водночас із цим математику в канадських школах. Перу його належить видана 1965 року книжка п. н. „Українське юнацтво в вирі світової війни". Покійний осиротив дружину Марію та доньку Ольгу. Похорон сл. п. проф. З. Зеленого відбувся у понеділок 5 лютого ц. р. у Торонті.

ПОМЕРЛА Сл. П. ЄВГЕНІЯ З ІВАНЧУКІВ ЛЕВИЦЬКА

Ню Йорк. — В неділю 4 лютого ц. р. тут померла після довгої недуги сл. п. Євгенія з Іванчуків Левицька. Панахида буде відправлена у вівторок 6 лютого о год. 8-ій веч. в Похоронному заведенні П. Яреми. Похорон відбудеться в середу 7 лютого о год. 9-ій ранку з похоронного заведення до Церкви св. Юра і звідти на Український Православний Цвинтар у Бавнд Вруку.

СЕМЕН ГЕРАСИМЕНКО ПОМЕР У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

В суботу, 3-го лютого, тут помер на 61-ому році життя бл.п. Семен Герасименко. Парастас відправиться в середу, 7-го лютого ц.р. в українській православній церкві св. Покрови при 12-ій вул. і Oakland Road о год. 7:30 веч. Похорон відбудеться в четвер, 8-го лютого ц.р. о год. 9-ій ранку з церкви св. Покрови на Український Православний Цвинтар у Бавнд Вруку, Н.Дж.

УКРАЇНЦІ ТОРОНТА ВІДЗНАЧИЛИ 10-РІЧЧЯ СЕНАТОРСТВА ПАВЛА ЮЗИКА

Сенатор Павло Юзик

Торонто. — Понад 500 осіб, представників Церков, організацій, радіо і преси згромадилося тут вечером 3 лютого у просторих приміщеннях готелю „Чотири пори року", щоб відзначити десятиріччя від дня назначення проф. д-ра Павла Юзика членом Сенату, вищої законодатної палати канадського Парляменту. Крім численно зібраних представників української громади, на залі були речники етнічних груп: німецької, італійської, естонської, чехо - словацької, польської. Серед почесних гостей був губернатор провінції Онтаріо, Росс МекДональд, представник федерального уряду міністер Стенлі Гайдаш, представник провінційного онтарійського уряду Іван Яремко, виконуючий обов'язки посадника Торонта, алдермен Рід Скат в товаристві членів міської ради Василя Бойчука та Джорджа Вена, сенатори Р. Белайл та А. Гроссарт, посадник міста Порт Гоп В. Ладика. Українську Католицьку Церкву репрезентували єпископ Ізидор Борецький, голова Торонтської єпархії та гість з Югославії архиєпископ Гавриїл Букатко. Українську громаду в ЗСА репрезентував головний предсідник Українського Народного Союзу та екзекутивний віце-президент УККА Йосип Лисогір. Серед почесних гостей був також кол. міністер федерального уряду Михайло Стар-Старчевський. Бенкетом, який почався о год. 8 вечера, проводив голова Відділу КУК в Торонті, інж. Б. Максимець. Ціла святкова імпреза була подумана в той спосіб, щоб насвітлити всебічно діяльність сенатора Павла Юзика як громадянина, науковця, сенатора і як речника та оборонця концепції багатокультурности Канади. Про сенатора як громадянина говорив Лев Коссар, екзекутивний директор Ради Канадського Народного Мистецтва.

(Закінчення на стор. 4-ій)

Верховний Архиєпископ Кир Йосиф візьме участь в Евхаристійному Конгресі в Австралії

Філядельфія. — З Товариства за патріярхальний устрій Помісної Української Католицької Церкви інформують, що первоієрарх цієї Церкви, її Верховний Архиєпископ Блаженніший Йосиф Сліпий, після зустрічі з Папою Павлом УІ минулого тижня, одержав ватиканський пашпорт та згоду на участь в Міжнародному Евхаристійному Конгресі, який відбудеться в Мельборні в Австралії в днях від 18 до 25-го лютого ц. р. З тих джерел інформують, що всі Владики УКЦеркви в Канаді з Митрополитом Максимом Германюком уже на початку цього тижня виїжджають до Австралії, щоб взяти участь у цьому Конгресі. В цій хвилині ще немає повідомлень про пляни щодо цього Конгресу Владик УКЦ в ЗСА.

Тисяча осіб були на Вечерницях „Червоної Калини'

Ню Йорк. — За щорічним традиційним звичаєм в суботу 3 лютого ц. р. відбулися тут в одній із балевих заль „Ню Йорк Гілтон"-готелю Вечерниці „Червоної Калини", що їх центральною атракцією була презентація дебютанток. Від Ділового Комітету привітав приявних п. Йоахім Вишневецький, після якого д-р Володимир Галан, як голова Дирекції Видавничої кооперативи „Червона Калина" і голова Об'єднання б., вояків українців, виголосив коротке слово до дебютанток. Було їх у цьому році 19. Представляла їх та їхніх ескортів пані Іванна Ганкевич. Всі дебютантки — це були панночки або ще в середній школі, або на початку університетських студій. Хоровід вивів з ними п. Юрій Лопатинський. Грала оркестра „Амор", співав Франко Матюк. Між приявними були генерал А. Валіський і остання з живих жінок, членів Легіону Українських Січових Стрільців, пані Ганна Ратич, які саме кінчають 80 рік життя. Оркестра відіграла на їх честь „Многая літа".

Генрі Кіссінджер відвідає Ганой і Пекін

Вашингтон. — Офіційно проголошено, що асистент президента Ніксона для крайової безпеки, Генрі Кіссінджер, переведе 5 днів у столиці Комуністичного Китаю на „конкретних консультаціях". Це буде вже четверта з черги подорож Кіссінджера до Пекіну: він відбув строго засекречену подорож туди з Пакістану в липні 1971 року, після того у жовтні 1971 р. поїхав тут для підготови подорожі президента Ніксона і разом з Ніксоном був у Пекіні у червні минулого року. Теперішня подорож Кіссінджера до Пекіну передбачена на 15 до 19 лютого ц.р., а полетить він туди з Ганою, де буде від 10 до 13 лютого. Кіссінджер заявив сам, що має замір перевірити, чи Північний В'єтнам має дійсно бажання перейти з епохи перманентної війни до епохи мирного співжиття з зовнішнім світом. З Білого Дому заперечено, наче б Кіссінджер плянував стрінутися в Пекіні з князем Нородомом Сіянуком, який очолює комуністичний екзильний уряд Камбоджі. — На Далекому Сході знаходиться також віце-президент Спіро Егню. Відвідавши Південний В'єтнам, Камбоджу, Ляос, Таї — він мав відвідати ще Сінгапур, Маляйзію, Індонезію і Філіппіни. На Філіппінах матиме розмову з тамошнім президентом Фердинандом Маркосом.

Перші американські полонені у В'єтнамі будуть звільнені у цьому тижні

Сайгон. — Вже у цьому тижні буде звільнена перша група американських військовиків, що їх В'єтконг тримає в своєму таборі посеред джунглії у прикордонній смузі між Південним В'єтнамом і Камбоджею. За неперевіреними газетними вістками Північний В'єтнам тримав американських полонених на китайській території недалеко свого кордону, при чому сторожа складалась з в'єтнамських комуністів і полонені були переконані, що вони знаходяться на території Північного В'єтнаму. Звільнення полонених буде відбуватися паралельно з відкликуванням американських військ із В'єтнаму. Воно відбувається приспішеним темпом. Щоденно відлітають шість транспортних літаків з Південного В'єтнаму, кожний по 400 американських вояків. Американське командування подало до відома, що впродовж 60 днів від підписання Паризького пакту про закінчення війни всі американські вояки будуть вивезені з В'єтнаму. Тим часом у Сайгоні почали урядувати обидві Комісії: Міжнародна, яка складається з представників Канади, Індонезії, Польщі і Мадярщини, та Військова Комісія, яка складається з високих військовиків, представників ЗСА, Південного В'єтнаму, Північного В'єтнаму і В'єтконгу. Хоча ще не настав повний спокій у В'єтнамі, проте проходять там уже тільки незначні льокальні сутички.

Президент підтримує плян контролі зброї

Вашингтон. — Збройний напад на сенатора Джона Стенніса, у висліді чого його важко поранено, поновно активізував питання контролі зброї в ЗСА. Ця справа вже від довшого часу дискутується в американській пресі і була вже предметом розгляду конґресових комісій. Сенатська юридична комісія має в себе в цій справі законопроєкт сенатора Грушки. Виступаючи на пресовій конференції 31 січня президент Ніксон висловився за тим, щоб відповідні законодавчі чинники знайшли якнайскоріше належну формулу і щоб Конґрес схвалив закон, на основі якого продаж і користування вогнепальною зброєю були б контрольовані. На думку Президента, йдеться про такий закон, який уможливив би „відібрати зброю з рук злочинців, а одночасно не нарушував би права інших мати зброю для власних цілей легальним шляхом".

Дир. Евстахій Гомотюк, учасник Визвольних Змагань, видатний союзовий і громадський діяч, помер у Гартфорді

Св. п. дир. Евстахій Гомотюк

Гартфорд, Конн. — Минулої суботи, 3-го лютого, тут у вечірніх годинах помер на 78-ому році життя колишній активний учасник Українських Визвольних Змагань, провідний громадсько - суспільний і кооперативний діяч в краю і опісля на скитальщині в Европі, а від років один з найвидатніших громадських і, зокрема, союзових діячів, від десяти років член Клюбу Заслужених Союзовців, св. п. директор Евстахій Гомотюк. Від 1952 до 1954 рр. і опісля від 1961 аж до занедужання в 1972-му році був секретарем 277-го Відділу УНСоюзу, делеґатом на Конвенції. Св.п. дир. Евстахій Гомотюк народився 4-го січня 1897-го року в Гусятині в Західній Україні. Крім середньої освіти та правничих студій, мав ще окрему кооперативну освіту. В роках 1914 до 1920 був активним учасником Українських Визвольних Змагань в рядах Українських Січових Стрільців, Січових Стрільців та Української Галицької Армії. Між двома світовими війнами був видатним працівником в українській кооперації, а після приїзду до Америки вже в березні 1948-го року вступив в члени Українського Народного Союзу та був один із найвидатніших його працівників, бувши рівночасно членом управ та активним працівником у місцевих Відділах Українського Конгресового Комітету Америки та Організацій Визвольного Фронту. Осиротив дружину Вільгельміну, сина Олександра та дочку Ірину і ближчу та дальшу родину і велику громаду, зокрема союзову, серед якої мав багато приятелів та втішався великою пошаною. Панахида за спокій його душі заповіджена на вівторок, 6-го лютого, о год. 7-ій вечора в похоронному заведенні Талярського при 382 Maple Avenue в Гартфорді, а похорон в середу, 7-го лютого о год. 9-ій ранку з української католицької церкви при Ведерфілд евеню в Гартфорді.

Ігор Калинець засуджений на дев'ять років ув'язнення

Ню Йорк (Пресова служба ЗП УГВР). — Як відомо вже з попередніх повідомлень в українській пресі, в листопаді м. р. відбувся у Львові суд над поетом Ігорем Калинцем. За тодішніми інформаціями Калинця засудили на три або п'ять років ув'язнення і три роки заслання. Тепер наспіли вістки про те, що насправді Калинцеві присудили дев'ять років позбавлення волі і три роки заслання. Треба пригадати, що попередньо, себто в липні м. р. дружина Калинця Ірина Стасів-Калинець була засуджена на шість років ув'язнення і три роки заслання. Під час процесу утворилось драматичне становище, коли кількарічна дочка Калинців Дзвінка намагалася передати матері квіти, але, на доручення суддів і прокурора Боєчка, охорона вирвала з рук дитини квіти і кинула їх на землю. Дзвінка перебуває під опікою рідні Калинців, подібно як і дворічний син Надії Світличної, що була заарештована ще в січні м. р. і досі перебуває у слідстві та її чоловіка Данила Шумука, якого минулого року засудили на десять років в'язниці.

Комісія прав Людини СКВУ намітила плян заходів в обороні переслідуваних

Торонто. — 3 лютого тут відбулося, у погодженні з президентом СКВУ мгром Антоном Мельником, надзвичайне засідання Екзекутиви Комісії Прав Людини Секретаріяту Світового Конгресу Вільних Українців у зв'язку з поновним фактом порушення тих прав в Україні, запроторенням до психіятричного закладу на необмежений час відомого науковця і дисидента Леоніда Плюща. Сенатор Павло Юзик, голова Комісії, поінформував про пороблені заходи на міжнародному форумі, а також запропонував ряд дальших заходів у найближчому часі. Поданий ним плян діяльности був схвалений.

Про окремі почини і про висліди заходів Комісія інформуватиме українське громадянство.

З урядів СССР і РСФСР усунули двох українців В. Мацкевича і С. Шевченка, Д. Полянського перевели на підрядне становище

Москва. — Згідно з повідомленням ТАСС'у, опублікованим у советських центральних газетах 3 лютого ц. р., в Раді Міністрів СССР і в уряді РСФСР проведено чистку на становищах міністрів, відповідальних за сільське господарство. У всесоюзному уряді звільнили із становища дотеперішнього міністра сільського господарства СССР Володимира Мацкевича і призначили на його місце дотеперішнього першого заступника прем'єра СССР Дмитра Полянського. Звільнено В. Мацкевича із зазначенням, що його переведено на інше ближче невизначене становище. Водночас із цим із Ради Міністрів Російської Советської Федеративної Соціялістичної Республіки усунули Сергія Шевченка, голову сільськогосподарського департаменту РСФСР для продажу сільськогосподарського виряду і харчових припасів, із ствердженням, що його звільнено за „порушення державної дисципліни". Проведену чистку пов'язують у колах закордонних кореспондентів із затяжною кризою в советському сільському господарстві, яка загострилася особливо ж 1972 року, спричинюючи яких 20 млн. метр. тонн недобору в минулорічному урожаї. Дотеперішній міністер сільського господарства Володимир Володимирович Мацкевич, українець з роду, народжений 1909 р. на Запоріжжі в сім'ї сільського агронома, закінчив Харківський Зоотехнічний Інститут 1932 р. і в 1939-1941 та 1943-1946 рр. був директором цього ж Інституту, з 1946 р. заступником міністра і згодом міністром тваринництва Української ССР і в 1947-1950 рр. заступником міністра і згодом міністром сільського господарства УССР і з 1950 р. першим заступником прем'єра УССР. З 1953 р., за Хрущова, став спершу заступником міністра і згодом міністром сільського господарства СССР. Членом КПСС став 1939 р. і членом ЦК КПСС з 1956 року. Усунений із посту першого заступника прем'єра СССР Дмитро Полянський, також українець, народжений у Слов'яносербському на Донбасі 1917 р., закінчив в 1939 р. Харківський Сільськогосподарський Інститут і потім вчився у вищій партійній школі при ЦК КПСС. У 1949-1957 рр. працював на різних становищах на Криму і на Кубані і згодом, у березні 1958 року, був призначений на голову Ради Міністрів РСФСР і згодом першого заст. прем'єра СССР. На цих постах він віддав головно сільськогосподарською політикою РСФСР. Про Сергія В. Шевченка ближчих відомостей немає. Коли судити із прізвище, то він також українець. На основі повідомлення ТАСС'у здогадуються, що С. Шевченка поставлять під суд.

Советський режим розгортає масову пропагандивну кампанію в Україні

Київ. — За повідомленням РАТАУ з 28 січня, „Центральний комітет КП України направив в усі області республіки пропаґандистські групи, до складу яких увійшли наукові працівники та викладачі суспільних наук вузів міста Києва". Завданням цього „пропаґандистського походу" є, як повідомляє РАТАУ, перевести „пропаґанду і вивчення теоретичних положень і політичних висновків, практичних завдань, викладених у доповіді генерального секретаря ЦК КПСС Л. І. Брежнєва „Про п'ятдесятиріччя Союзу Радянських Соціялістичних Республік".

Дальше зменшення безробіття в ЗСА

Вашингтон. — За даними Департаменту праці, відсоток безробітних в ЗСА у місяці січні знизився до 5%, тобто досягнув найнижчого рівня від липня 1970 року. Відсоток безробітних у грудні був 5.1%, а в січні 1972 року — 5.9%. Упродовж 1971 року цей відсоток втримувався на поземі 6%. Покращання на відтинку праці почалося з загальним піднесенням у господарстві. У своєму звідомленні про стан національної економіки, що його президент Ніксон передав Конґресові, Президент заповів обниження відсотка безробітних до 4.5%.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Потрібна координація зусиль

Ніхто не буде сперечатися з думкою, що події в СССР та порушування совєтським режимом основних прав людини вимагають відповідної і широко - закросної та систематичної протиакції, яка, з одного боку, мусить спиратися на справній організації, а з другого — на докладному вивчанні ситуації на відтинку прав людини в СССР, зокрема в Україні. На жаль, ці обидва аспекти акції оборони прав людини в Україні у нас не завжди беруться до уваги. Факти порушування прав людини викликають спонтанну реакцію в окремих людей та організацій, які ініціюють творення різних комітетів, починається висилання протестаційних листів, меморандумів тощо, і на цьому часто активність завмирає аж до часу одержання нової вістки про арешти, суди, заслання. Такого роду спонтанна реакція заслуговує на відзначення, бо вона засвідчує, що в нас є живим заінтересування долею наших братів в Україні, але це не вичерпує і не вирішує проблеми.

Під час пленарної сесії Секретаріяту СКВУ на засіданні Комісії Прав Людини Секретаріяту обмірковувано цю проблему і схвалено рішення, щоб у всіх країнах нашого поселення при центральних репрезентаціях були створені крайові комісії прав людини, які координували б працю на цьому відтинку. Ці комісії мають співпрацювати і узгіднювати свою діяльність в системі Комісії Прав Людини СКВУ. Очевидно, немає ніяких перешкод для того, щоб у цю систему включилися діючі тут і там комітети оборони прав людини, які є або місцевого характеру, аби пов'язані з якоюсь нашою організацією.

Розпорошена діяльність унеможливлює цілеспрямоване і справді ефективне використання всіх можливостей і наявних у нас засобів, і тому вважаємо, що найвища пора на відтинку акції в обороні прав української людини перейти до систематичної, плянової діяльности, спертої на зорганізованому секторі нашого громадянського життя в усіх країнах нашого поселення з його координаційною надбудовою — Світовим Конгресом Вільних Українців.

Акція оборони прав людини —— нелегка справа, враховуючи великі розбіжності між теорією і практикою. Вона тим важча у нашому випадку, бо ми маємо справу з великою світовою потугою, а наша акція недвозначно спрямована проти її політики. З цього факту треба зробити належні висновки, якщо хочемо у нашій оборонній акції розраховувати на успіх.

Китайсько-совєтський сфінкс

Новини про непевний мир чи перемир'я у В'єтнамі, про вибух тисячолітнього вулкану в холодній Ісляндії, про надиво теплу і довго безсніжну зиму в Америці та подібні „не дають" світовій пресі звернути увагу на інші райони земної кулі. Там покищо немає ніяких подій, але вони безумовно підготовляються. Мова про совєтсько - китайський кордон, який тягнеться впродовж понад 3 000 миль.

ЦК КПСС наполегливо добивається тепер скликання в Европі Конференції у справі не так роззброєння, як зменшення кількости військ у Европі. Крім того, з наказу СССР Східня Німеччина почала добиватися міжнародного визнання її, як „держави", а не одного із сателітів СССР. Все це скероване на те, щоб через „державну", а насправді колоніяльну Східню Німеччину зміцнити позиції Москви в Центральній Европі і щоб мати змогу вивести кілька десятків чи й сотень тисяч вояків совєтської армії із Центральної і Східньої Европи. Тоді доведеться і американцям та ін. виводити також свої війська з Европи. З того буде Москві подвійна користь: сили НАТО, яке й не думає ні на кого наступати, значно зменшаться, а СССР значно побільшить свої сили . . . на совєтсько - китайському кордоні. За даними західніх розвідок, Совєтський Союз уже стягнув і тримає на кордоні з Китаєм кругло один мільйон свого війська. На прикордонні змобілізована молодь і навіть діти, які в „розвідчих загонах" мають слідкувати, чи не переходить комуно - китайський шпигун на „священну совєтську територію". Щоб показати, що червона Москва не збирається віддавати йому земель, загарбаних царем шляхом накиненого в 1860 р. договору, Верховний Совєт СССР постановив перейменувати навіть китайські назви міст у Примор'ї, біля Владивостоку, на міста з російськими назвами. І вже перейменували 9 міст, у тому й Сучан, де живе біля 50 000 населення, і який зветься відтепер „Партізанск", а м. Тетюхе зветься вже „Дальнєгорск", і т. д.

Світ радіє перемир'ям у В'єтнамі. Але „комунізм" означає слово „війна".

ПРО 50-ЛІТТЯ СССР

Мюнхен. — 24 січня в Німецько - Українському Товаристві в Мюнхені мав доповідь д-р Борис Левицький, автор книжок про ситуацію в СССР. Деякі його праці видано, окрім німецької мови, іншими мовами.

Б. Левицький у своєму рефераті дав короткий огляд, як дійшло до проголошення Совєтського Союзу в Москві 30 грудня 1922 року. Він згадав про суперечку між смертельно недужим Леніним та генеральним секретарем партії Сталіним у справі конституції СССР. Сталін хотів формально приєднати „національні совєтські республіки" — Україну, Білорусь, Закавказькі республіки (Азербайджан, Вірменію, Грузію) до Росії. Ленін уважав це за невигідне для світової революції: він мріяв про „Союз совєтських республік Европи й Азії", а далі й про „світову совєтську державу".

Щоб не лякати інших народів російським імперіялізмом, Ленін домагався, щоб кожна неросійська „совєтська республіка" мала формальне право на відокремлення від Совєтського Союзу. Він у своїх передсмертних листах протестував проти російських комуністичних бюрократів, які гнобили культурний розвиток неросійських народів. Ленін радив дати неросійським республікам право порядкувати всіми справами на їх території, а Москві забезпечити тільки керування закордонною політикою та військом.

З того пляну нічого не вийшло: після смерти Леніна Сталін і його партійці поглибили централізацію в СССР до крайніх меж і почали похід проти неросійських народів, щоб здійснити „злиття мов і націй" через русифікацію в школі, в адміністрації, в науці, в пресі і т. д.

Б. Левицький подав багато матеріялу із совєтської статистики про дискримінацію, відсування „націоналів" із урядових установ і впливових посад у всіх „національних республіках" і про успіхи „зближення народів" через помосковлення. Він зазначив, однак, що цей російський шовінізм викликає протести поневолених народів, і Москва не має іншого способу задушити прямування неросійських націй, як тільки терором: юриста Лук'яненка, що поставив (теоретичні!) питання про право України на відокремлення від Росії, засуджено на смерть (пізніше кару змінено на 15 років неволі), хоч право на відокремлення записано в конституції СССР.

З доручення Б. Левицького два студенти прочитали уривки із писань Леніна про права народів СССР на незалежність і цитати із резолюцій Совєтської Компартії, в яких пишеться про російський народ, як „передову націю", „старшого брата", а про російську мову — як „шлях до світової культури".

В дискусії після доповіді д-ра Левицького взяв слово проф. Панас Феденко. Він назвав конфронтацію текстів із писань Леніна з резолюціями компартії зайвою, бо по суті то „конфронтація лицемірства з дійсністю", що настала наслідком Ленінового лицемірства. Проф. Феденко ствердив, що Ленін ніколи не був прихильником самостійности народів царської Росії і ще перед революцією 1917 р. писав до вірменського большевика: „Ми проти відокремлення".

Щоб не допустити народів Росії до державної незалежности, — казав проф. Феденко, — Ленін був непримиренним ворогом самостійних соціялістичних партій неросійських народів царської імперії. У 1914 році він писав, що діяльність Української Соціял - Демократичної Партії його „глибоко обурює". Ленін домагався, щоб усі неросійські соціялістичні партії належали до російської соціял - демократичної, де, само собою, верховодили б російські централісти.

Проф. Феденко зазначив, що Ленін проповідував „злиття націй і мов". Він дуже тішився, що за царського режиму в Україні відбувалася „асиміляція" українців з росіянами. Він називав цей процес „прогресивним", хоч знав, що під царською владою не було в Україні ні одної української школи, не було української преси, навіть українська проповідь у церкві була заборонена. Отже, кому була на користь ця „прогресивна асиміляція"? Само собою, „великій російській мові"... Ленін, — казав проф. Феденко, — ще 1913 р. висловив бажання, щоб кожний підданий царської імперії міг навчатися „великої російської мови". Тепер це саме проповідують і здійснюють Брежнєв і товариство.

Проф. Феденко згадав причину шаленого наступу московського шовінізму та колоніялізму на неросійські народи: в Азії виросла комуністична держава — Китай. Китайці домагаються, щоб Москва відступила Китаєві частину територій СССР в Азії, які свого часу захопила царська Росія. Вожді КПСС, щоб зміцнити свою силу, пробують створити єдиний „совєтський народ" з єдиною російською мовою. Тому вони прискорюють русифікацію і колонізацію неросійських республік російським елементом. Про розміри московської колонізації свідчать факти. Наприклад, у столиці Латвії — Ризі — російська людність має тепер більшість, у Львові майже те саме.

Проф. Феденко пригадав, що не можна трактувати поважно фраз Леніна про права народів СССР на відокремлення та про їх дійсну автономію в самому Совєтському Союзі. Аджеж Ленін, коли радив розширити права союзних республік, що могло ослабити централізацію правління, писав, що це „роздрібнення буде достатньо паралізоване авторитетом партії". А кожний знає, що комуністична партія найбільш зцентралізована в світі організація, там — сліпий послух.

У 1919 р. Ленін послав в Україну на посаду „прем'єра" Християна Раковського, румунського комуніста, хоч той пручався, не хотів, бо ніколи на жив в Україні, не знав історії і звичаїв українських. Але скорився дисципліні і поїхав в Україну. Про цей „авторитет партії" згадує колишній французький міністер де Монзі, який учився з Раковським в університеті Монпельє. У 1926 році, коли ці колеги зустрілися в Парижі і де Монзі спитав Раковського, як він попав у большевицьку партію і чому виконує сліпо накази Москви, хоч з ними не згоджується, Раковський відповів, що дисципліна в компартії є „perinde ac cadaver" (така, як труп). Відомо, що мертва людина не має волі і трупові можна надати кожне положення.

Viator

І ТАМ ТЕЖ УХИЛИ

Совєтська Центральна Азія є для Москви полем експериментів для досліджения проблем національного питання. Наради, конференції, наукові семінари влаштовуються в тих справах у різних „республіках" Центральної Азії, а з доповідями на них приїжджають спеціялісти з усіх частин СССР, очевидно між ними також і спеціялісти у цих питаннях з України. Всі вони повчають, переконують, „діляться своїм досвідом" із „братніми народами" Казахстану, Киргизії, Туркменії та Таджикістану. Радять їм, як стати єдиним совєтським народом.

Але не конче виходить так, як бажають „старші брати" з Москви. Доказом цього може бути стаття, надрукована у газеті „Советская Киргизия" з 7 грудня 1972 р. п. з. „Зберігати і скріплювати велике братерство. Про серйозні помилки в освітлюванні історії держави і права Киргизької РСР". Авторами статті є Д. Малабаєв, доктор історичних наук, і М. Джуназаков, кандидат філософічних наук.

У вступі до статті автори, вихваляючи ленінську національну політику та всі „блага", що їх принесла СССР, а Киргизії зокрема, пишуть:

„За роки совєтської влади совєтська Киргизія, у потужному союзі братніх республік, досягла величезних успіхів. Нині вона є квітучою республікою з великою промисловістю, багатогалузевим сільським господарством та високорозвиненою наукою і культурою. Грандіозні політичні й соціяльно-економічні успіхи і досягнення в культурному будівництві республіки знаходять щораз більше відображення у працях учених суспільствознавців. В останніх роках видано низку праць з історії Киргизької РСР та компартії Киргизії і на актуальні проблеми суспільних наук.

„Уміти з наукових та партійних позицій аналізувати конкретні обставини, суспільні відносини у всій їх складності та протиріччях і робити правильні висновки — такого, єдиноправильного підходу до явищ життя вчить марксизм - ленінізм. Тому партія, надаючи серйозного значення науковому і об'єктивному освітленню історії нашої багатонаціональної держави, боролась і бореться з усякими спробами його спотворення. Останнім часом на сторінках партійної преси піддано справедливій критиці спроби поодиноких авторів оцінювати з неклясових позицій історичний шлях совєтського народу і применшувати значення його соціялістичних досягнень.

„На жаль, у деяких публікаціях поодиноких учених нашої республіки ігноруються вимоги партійно - клясового і конкретно - історичного підходу до явищ суспільного життя, що спричиняє викривлення історичних фактів і великі теоретичні та політичні помилки.

„Серйозні теоретичні й політичні помилки були допущені у статті професора К. Нурбекова „В. І. Ленін і право націй на політичне самовизначення", надрукованій у Збірнику Киргизького Державного Університету (1970 р.). У тій статті питання політичного самовизначення націй розглядається не з клясово - партійних позицій, а абстрактно і об'єктивістично. Візьмемо для прикладу наступне ствердження, зроблене у статті: „Може трапитись і трапляється, що видвигнене представниками тої чи тої нації домагання відлучитись суперечить загальним інтересам боротьби за демократію і соціялізм. Буває також, що домагання політичного самовизначення буде суперечити інтересам нації, в імені якої таке домагання видвигається. Навіть у цьому випадку ніхто не має права насильно вмішуватись у внутрішнє життя і силою „виправляти" його помилки. Бож марксисти повинні добиватись виправлення помилок шляхом роз'яснювання і переконування" (ст. 15).

„Тут абсолютизується право націй на самовизначення, відривається національно - визвольний аспект цього питання від соціяльно-клясового аспекту. Автор повністю замовчує, що право націй на самовизначення у кожному конкретному випадку вирішується з точки зору інтересів робітничої кляси, трудящих мас і боротьби за демократію і соціялізм.

„Неправильні міркування й тлумачення поодиноких питань є також у його статті „Рівна серед рівних" („Литературный Киргизстан" ч. 4, 1972). В ній пробивається виразна тенденція розглядати в і д окремлено положення Киргизької РСР.

„Дивним виглядає і така „остерігаюча" заява т. Нурбекова. Він відмічає, що кожна „насильна" зміна зафіксованих територіяльних кордонів республіки розглядається як „анексія", визнається „агресивним актом", „порушенням принципу самоозначення націй".

„Ми живемо у єдиній дружній сім'ї народів, яка творить Союз Радянських Соціялістичних Республік. На базі суспільної власности на засоби виробництва, спільности економічного, соціяльно - політичного і культурного життя, марксистсько-ленінської ідеології, інтересів і комуністичних ідеалів робітничої кляси в нашій країні постала нова історична спільнота людей — радянський народ, якому притаманні такі знамениті риси, як відданість справі комунізму, соціялістичний патріотизм і інтернаціоналізм, непримиренність до експлуатації й гніту, національних та расових упереджень і клясова солідарність з трудящими всіх країн. Говорити про будь - які можливості „агресії", „анексії" й „насильства", про зміну кордонів республік Радянського Союзу це просто нісенітниця.

„Помилкові твердження є також і в інших працях К. Нурбекова. У книжках „Постання киргизької національної державносты" (1964, ст. 84), „Історія держави і права Киргизької РСР" (частина II, 1970, ст. 31-32) питання спроби створення Чорної области у складі Туркестанської АРСР розглядаються як вияв волі киргизького народу і прагнення трудящих створити самостійну державність. Аналогічне становище у згаданому питанні зай-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ

Редагує Олена Климишин

НОВИЙ ПОЧИН

Мета наших дитячих світличок — зберегти українську дитину для української спільноти. Між українськими дітьми є багато таких, що не знають української мови, і тому виникла проблема, як працювати з ними, щоб їх не втратити.

Виховний реферат при Централі СУА зорганізував кілька світличок для дітей, які не знають української мови. Пані Віра Андрушків — це перша фахова вчителька у світличці, зорганізованій у Детройті. Світличка п-і Віри зразкова і праця її незвичайно успішна. Все навчання відбувається тут українською мовою.

Пані Віра ділиться з нами своїм знанням і досвідом, в солідно, по-фаховому опрацьованих лекціях, яких покищо є тільки п'ять, але сподіваємося, що в майбутньому буде більше. Кожна лекція має ясно означену тему, мету й список матеріялів, потрібних, щоб її перевести. Перша лекція вчить, як познайомитися з дітьми (по-українськи), а чотири дальші вчать дітей про воду, звуки, кольори. Як бачимо, лекції з початку ведуться під життєво-практичним аспектом, рівночасно поволі вплітаючи українську національно - релігійну традицію: Великдень, крашанки, паска, писанки, гаївки...

З допомогою зору й називання предметів український дитячий словник поважно збагачується й легко закріплюється в пам'яті. Лекції починаються від легких життьових тем, а далі переходять до тем щораз більше скомплікованих. Для маленьких дітей, які цілковито не знають української мови, вони всі ж тяжкі вже від самого початку, одначе під майстерним проводом учительки діти все помалу сприймають і засвоюють.

Уся робота вчительки опирається на методі Берліца, з додатком найбільше популярної тепер методи зорово-духової. Берліц радить навчати рідної мови, користуючись постійним говоренням нею до дитини, а зорово-слухова метода застосовує до того всі можливі рухи, міміку, конкретні предмети, образочки, гри, вірші й пісні, гутірки й слухання розповідей. Отже, всі ці елементи вплітаються в програму кожної лекції і так майстерно сполучаються, що від початку й до кінця ми завважуємо постійний рух різного характеру, і рівночасно бачимо й відчуваємо, як над усім тим рухом домінує тема і мета лекції. Часте повторювання слів і фраз, називання предметів і слухання усілякого роду звуків служать незвичайно успішним засобом для збагачення мови.

При кожній лекції подана бібліографія, з якої вчительки можуть багато скористати. Рекомендовані підручники дуже практичні і можуть багато допомогти.

Лекції Віри Андрушків не тільки цінні для ведення світличок, що мають дітей, які не знають української мови. Вони дуже корисні, прямо незаступні для дітей у світличках у віці коло трьох рочків.

Програма лекцій побудована так, що, слідкуючи за кожною з них, легко працювати й доходити до означеної мети. Тому, що немає проблеми з мовою, бо діти нас розуміють, праця у світличці справді дуже цікава, і вчителька не відчуває втоми.

Усім вчителькам Дитячих Світличок радимо докладно перестудіювати лекції Віри Андрушків.

Від Редакції: Анастазія Смеречинська, довголітня вчителька Дитячої Світлички, що її від 1965 року провадить 47-ий Відділ СУА у Рочестері, Н. Й., по приїзді до Америки закінчила тут педагогічні студії, здобувши диплом магістра. Навчає в американській середній школі. Активна громадська працівниця. Крім СУА працює в Пласті. Очолює Програмову комісію Крайового Осередку Дошкілля ЗСА.

Просимо всіх заінтересованих дошкільним питанням і дошкільним вихованням подати нам свої завваги й писати до нас на адресу:

Olena Klymyshyn, 2680 Neibel Avenue, Hamtramck, 48212.

Анастазія Смеречинська

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК

ВИПУСК VI

Березень 1972

(28)

Завершив роботу над словником рим української мови, капітальною працею, що дістала високу оцінку провідних українських мовознавців (Р. Добрушина, В. Григорієва та ін.), друкував в обласних і республіканських газетах статті про мову, вірші, гуморески, переклади. За договором із в-вом „Дніпро" підготовив переклад сонетів Шекспіра і закінчував переклад роману англійської письменниці Ш. Бронте „Джен Ейр". У літературній праці Караванському постійно допомагала дружина.

В листопаді 1965 року Караванського вдруге заарештували за написання двох статтей про антиленінську мовну політику на Україні і звернення до керівників компартії Польщі і Чехословаччини в справі політичних арештів на Україні в 1965 році.

Не маючи формальних підстав для засудження, до Караванського застосували „указ", який дає право прокуратурі без суду повертати в ув'язнення раніше звільнених в'язнів з 25-річним терміном, якщо буде вирішено, що вони „не перевиховалися". С. Караванського було послано без суду досиджувати майже 9 років ув'язнення.

Відтоді стало відоме ім'я дружини С. Караванського Ніни Строкатої. Вона активно включилася в кампанію захисту осіб, переслідуваних за переконання. Н. Строката ознайомила громадськість з літературним, публіцистичним і науковим доробком чоловіка, з обставинами його нового ув'язнення. Виступала також на захист інших несправедливо репресованих (наприклад, історика і публіциста Валентина Мороза).

У 1969 році на С. Караванського, що перебував тоді у Володимирській в'язниці, була заведена нова „справа" за написання в ув'язненні кількох статтей, зокрема статті про трагедію Катинського лісу, де в 1941 році було влаштовано масовий розстріл польських офіцерів військовополонених.

На суді, що проходив прямо в тюрмі і закінчився збільшенням загального терміну ув'язнення Караванського до 33-ох років, Н. Строката виступала як свідок, захищала свого чоловіка і звинувачувала організаторів жорстокого суду над ним. У відповідь на це до Одеського медінституту була надіслана окрема ухвала суду, в якій Н. Строкату звинувачено в тому, що вона не доклала зусиль до перевиховання чоловіка і підтримувала його. На засіданні ректорату інституту, де розглядали її справу, Н. Строката говорила про моральний обов'язок захищати інтереси свого чоловіка і про аморальність вимог відмовитися від нього і публічно його засуджувати. При цьому вона проводила аналогії з переслідуванням дружин політв'язнів у сталінські часи. Дальші заходи проти Н. Строкатої були відстрочені через епідемію холери, в ліквідації якої вона брала найактивнішу участь.

Однак, на початку 1971 року напади на Н. Строкату знову посилилися. В Одеській обласній газеті з'явилась у березні стаття, в якій анонімний автор І. Петренко (під цим псевдо друкувалися й раніше напади на С. Караванського) звинуватив Н. Строкату в тому, що вона не порвала із засудженим ворогом і підтримує контакти із його однодумцями. Стаття закінчувалась прямою загрозою репресій, якщо Строката не змінить своєї поведінки.

У травні 1971 року на засіданні Вченої ради інститут де Н. Строката знову обстоювала свої погляди і моральне право захищати свого чоловіка, її викинуто із інституту (офіційне формулювання: „за власним бажанням").

Внаслідок цькувань (анонімні листи, виклики на допити і „бесіди" її знайомих тощо) і неможливості знайти роботу за фахом Н. Строката наприкінці літа 1971 року змушена була виїхати з України в Нальчик ((Кабардино-Балкарія), де влаштувалася викладачем у медтехнікумі.

Заарештували Н. Строкату працівники Одеського КДБ 8-го грудня в дорозі з Нальчика до Одеси, куди вона їхала, щоб закінчити оформлення обміну квартири і відправити до Нальчика особисті речі. Того ж дня зроблено обшук в її одеській квартирі. Забрано два вірші С. Караванського (один називається „Нащадкам Берії", другий „Літо у Львові"), якусь стару книжку з етнографії і видану в 1966 році книжку сонетів Шекспіра з дарчим написом перекладача Д. Паламарчука, в якому Н. Строкату названо декабристкою. Робили обшук також у Нальчику, в новій квартирі Н. Строкатої, де жив у цей час із родиною колишній політв'язень Ю. Шухевич, і в Одесі в матроса морського порту Л. Тимчука (у останнього нічого не вилучено).

Справу Н. Строкатої веде слідчий відділ Одеського УКДБ, слідчий — Рибак. Їй пред'явлено звинувачення за ст. 62 КК УРСР („антирадянська пропаганда і агітація"). Формальний привід для арешту ще не повідомили. Але є всі підстави вважати, що таким приводом стали якісь свідчення арештованого 9 липня 1971 року Олекси Притики, хоч справжні причини арешту Н. Строкатої ні в кого не викликають сумніву. Вже за кілька тижнів до її арешту із близьких до КДБ кіл доходили дані про можливий арешт Н. Строкатої за те, що вона нікому не дає забути про „справу" С. Караванського і підтримує зв'язки з „підозрілими" особами в Москві, Києві, Львові та ін., зокрема із Комітетом захисту прав людини в Москві.

Крім Н. Строкатої за показами О. Притики в Одесі заарештований також 9 листопада літератор Олекса Різників, в ряду осіб зроблено обшуки. Вважають, що слідчі органи спробують організувати групову справу, використавши свідчення О. Притики, який, за словами допитаних осіб, дає всі потрібні слідству покази, часом навіть безглузді або завідомо наклепницькі. Дружині О. Притики слідчий заявив, що її чоловіка судитимуть в лютому 1972 року.

П. С. Обидва матеріали були офіційно послані в Одеський обласний суд.

ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ ЗАХИСТУ

Анатолій Лупиніс

Наприкінці травня 1971 року в Києві був заарештований Анатолій ЛУПИНІС. Про нього відомо таке: родом з-під Києва, вперше був заарештований і засуджений наприкінці 50-их чи на початку 60-их років за політичним звинуваченням. У таборі його світогляд став цілком українським. Активно протестував проти знущань над в'язнями. Оголосив голодівку протесту, домагаючися перегляду справи і демократизації життя в СРСР. Голодівка тривала майже два роки (!!!). Увесь цей час Лупиноса тримали в лікарні і штучно годували. Голодівку припинив тільки у зв'язку з закінченням терміну ув'язнення. Внаслідок голодівки став інвалідом.

(Продовження буде)

ДАЛЬШІ КАНДИДАТКИ НА КРАЛЮ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ В КАНАДІ

Катруся Гарасимчук,

студентка 12-ої кляси. Закінчила Рідну Школу УНО, тепер продовжує навчання української мови в 12-ій клясі Гамберсайд Коліджісйтс. Є членом хору філії УНО, жіночого хору і тріо „Калина" в Торонті. Виконує функції кореспонденційної секретарки відділу МУНО і зокрема присвячує багато уваги справам молоді. Закінчила 7-му клясу гри на фортепіяні і продовжує науку. Цікавиться малярством і плянує продовжувати студії малярства на університеті, а також студіювати історію і мови. Репрезентує тижневик „Новий Шлях".

Оля Загребельна,

студентка Торонтського університету, студіює природознавство і мови. Думає продовжувати студії математики. Одержує стипендію. Закінчила Курси Українознавства ім. Г. Сковороди з відзначенням. Закінчила 10-ту клясу гри на фортепіяні і виграла стипендію. Грає також на скрипці. Член Українського Студентського Клюбу, належить до Комітету оборони політичних в'язнів в Україні „Визвольте їх". Провадить радіопередачу українського студентства на станції ЧІН. Є виховницею роя пластових новачок і закінчила різні виховні курси, в тому й Школу Булавних. Була писарем і виховницею на унівських і пластових таборах. Цікавиться музикою і літературою, любить малювати, пише коротенькі вірші українською й англійською мовами, дописує до журналу „Юнак" і „Студент". Репрезентує журнал „Юнак".

Мар'яна Палієнко,

закінчила з відзначенням Курси Українознавства ім. Г. Сковороди. Пройшла 10 кляс музичної консерваторії, навчаючись гри на фортепіяні. Є членом Пласту і Студентського Клюбу при Торонтському університеті. Цікавиться мистецтвом, спеціяльно графікою, та брала участь у виставці картин, зорганізованою Союзом Українок. Ілюструвала дві книжки письменника А. Галана і журнал Курсів Українознавства „Проблиски". Студіює політичні науки на Торонтському університеті, а опісля думає закінчити право, спеціялізуючись в ділянці міжнародного права. Репрезентує щоденну радіопрограму „Пісня України".

Леся Сергійчук,

студіює історію на Торонтському університеті, закінчила Курси Українознавства при філії УНО, Західнє Торонто, і четвертий рік учителює в українській школі при УНО - Захід. Належала до Пласту, належить до МУНО, де є культурно-освітнім референтом. Була виховницею на літній оселі УНО, грає на фортепіяні, цікавиться малярством. Репрезентує журнал „Жіночий Світ".

І ТАМ ТЕЖ УХИЛИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

має також і кадидат юридичних наук Р. Тургунбеков. У своїй праці „Становлення й розвиток суверенної держави киргизького народу" (Ф. 1969, стор. 33-38) спроба створення відокремленої Горної области так само розглядається як „суверенна воля" киргизької нації.

„Як відомо, пропозиція створити Горну область, була видвигнена буржуазними націоналістами і суперечила інтересам всього киргизького народу. Ця спроба була спрямована на штучний поділ киргизького народу, бо у Горну область, згідно з пропозицією буржуазних націоналістів, мала увійти тільки північна частина Киргизії, а решта її території залишилася б поза межами такого утвору.

„Пропозиції буржуазних націоналістів утворити Горну область були відкинені ЦК РКП(б) і урядом Туркестанської АРСР, як такі, що не відповідали інтересам киргизького народу. Ініціяторів намагання створити Горну область, спотворити національну політику партії в Киргизії, в той самий час відкликано з їхніх постів, а потім виключено з партії. Партійні організації і трудящі піддержали постанови ЦК РКП(б) про припинення тих націоналістичних вихваток. Всупереч тій історичній правді т. т. Нурбеков і Тургунбеков продовжують вважати пропозицію про створення Горної области за вияв волі киргизького народу і прагнення киргизьких трудящих створити самостійну національну державність. А тимчасом правильна клясово - політична оцінка націоналістичної суті спроби створення Горної области, була зроблена у таких творах як „Історія Киргизької РСР", „Нарис історії комуністичної партії Киргизії" і в низці монографічних досліджень.

„У висліді введення в життя ленінської національної політики партії киргизький народ пройшов усі форми совєтської національної державности. Спочатку трудящі киргизи були об'єднані в радянську автономну область, перетворену згодом в автономну республіку.

„На підставі конституції СРСР, схваленої у 1936 році, Киргизія стала суверенною, рівноправною республікою. Вивчення закономірностей цього видатного історичного процесу і досягнень нашого народу на тому шляху є одним із найважливіших завдань учених - суспільствознавців. Помилкове становище, зайняте т. т. Нурбековим і Тургунбековим у вгорі згаданих питаннях не помагає справі наукового опрацювання історії і теорії розвитку національної державности і інтернаціонального виховання трудящих.

„Ці і їм подібні помилкові твердження були піддані серйозній критиці на республіканському партійному активі, який розглядав завдання партійних організацій у справі зміцнення ідейно-політичної роботи у зв'язку із 50-річчям створення СССРСР.

„Випущення у світ вгорі згаданих праць із серйозними теоретичними і політичними помилками було можливе, в першу чергу, тому, що їх автори виявилися слабо озброєними марксистсько - ленінською методологією. Аналіза статтей, опублікованих т. Нурбековим, показує, що, не зважаючи на високе вчене знання і службове становище, яке зобов'язує до багато дечого, він виявив безтурботність у відношенні до свого ідейно-політичного росту, не присвятив у потрібній мірі праці для глибокого вивчення фундаментальних засад марксизму - ленінізму в питаннях суспільного розвитку взагалі, а у справах теорії держави і права зокрема. Цим, у головній мірі, можна пояснити його недостачу партійно - політичного підходу до явищ суспільного життя та його численні помилкові твердження у справах, за виклад яких він узявся. Велика відповідальність у цій справі спадає також на наукові колективи і керівників видавництв, які не виявили високої вимогливости до праць, переданих їм для публікації й випустили їх у світ.

„Опрацьовані В. Леніним методологічні принципи підходу до суспільних явищ особливо актуальні в теперішній час. Усі відступи від тих принципів, в остаточному наслідку, ведуть до спотворених зображень характеру історичних подій і політичних явищ минулого й теперішнього.

„Обов'язок учених - суспільствознавців полягає в в тому, щоб, керуючись ученням марксизму - ленінізму, науково виявляти й показувати велич успіхів і звершень нашого народу"...

Факт обговорювання згаданих угорі справ на республіканському партійному активі і факт появи цієї статті у „Совєтській Киргизії" говорить сам за себе.

Згідно із старою практикою, професора Нурбекова критикують його компатріоти, які турбуються про чистоту марксистсько - ленінського вчення.

Дуже показове при цьому те, що професора критикують і повчають особи із нижчими науковими ступнями. Їх критика ніяк не переконує, але її вистачить на те, щоб витягнути консеквенції супроти професора Нурбекова та інших і примусити їх каятись.

Але одне й друге не змінять факту, що і у совєтській Центральній Азії комуністи мають клопіт з національним питанням.

(абв)

25-ліття священичо-місійної діяльности редактора „Праці" о. Василія Зінька, ЧСВВ

Куритиба, Парана. — Тижневик „Хлібороб" в числі 38 з 1972 р. помістив на продовження розповідь про діяльність о. Василя Зінька, ЧСВВ, в Бразилії, з нагоди його 25-рр. священичо-місійної праці в тій країні. Отець Василь Зінько, крім душпастирської праці в Прудентополі, часто виїздить і до інших міст та навіть поза кордони Бразилії, як український католицький місіонер. У Прудентополі він редагує тижневик „Праця", до якого пише також передові статті, фейлетони, нариси тощо. Як журналіст, відомий під псевдонімом Василь Буженко та, як сказано в „Хліборобі", „як не помиляємося, то й Кум Наум", відомий із своїх дотепних пресових зауваг і легкої критики недотягнень у житті громади. Отець Василь Зінько написав і видав „Буквар" для українських шкіл у Бразилії, а також повісті, новелі, оповідання та ін. Отець Василь Зінько відомий серед вірних своїми проповідями.

СССР плянує використати свою мілітарну перевагу

Лондон. — Британська преса дискутує питання взаємин між західнім та східнім бльоками, а зокрема питання плянованої Европейської конференції безпеки. З цих голосів треба відзначити становище консервативної газети „Йоркшир Пост", яка звертає увагу на те, що „совєтські яструби" хотіли б використати факт наявної мілітарної совєтської переваги в Европі. Це, в оцінці газети, було б трагічною совєтською помилкою, зокрема до того часу, докя у Білому Домі находиться Ричард Ніксон. Все таки, підкреслює ця газета, у різних районах СССР розбудовує, що клясично окреслюється, як „коефіцієнт переваги, потрібної для певної перемоги". Цей момент повинні мати особливо на увазі всі ці політичні і військові лідери Заходу, які надіються на погодження з СССР і на обмеження збройних сил. „Йоркшир Пост" вказує на те, що народи Заходу повинні здавати собі справу з можливої загрози.

Відзначення Січневих роковин в Бриджпорті

Посадник Бриджпорту підписує проклямацію Дня Української Незалежности. На фото (зліва): Стефан Пелещук, Анна Гомік, о. Ярослав Шуст, посадник Н. А. Панузіо, Василь Пелещук, Ірка Романів, Мирослав Стахів.

Бриджпорт, Конн. — Старанням місцевого Відділу УККА делеґація представників українських організацій, очолена головою Відділу Мирославом Стаховим, була 16 січня ц.р. в посадника міста Н. А. Панузія під час підписування ним проклямації Дня Української Незалежности.

У понеділок 22-го січня, коло ратуші, побіч американського, повівав синьо-жовтий український прапор.

21-го січня в УНДомі відбулася академія, яку відкрив голова місцевого Відділу УККА Мирослав Стахів. Проклямації губернатора та посадника Бриджпорту відчитав пластун Стефан Пелещук. Реферат виголосив д-р Роман Хруцький, подаючи факти і значення Січневих Актів. У мистецькій частині виступав квартет СУМА „Жайворонки" з Виллимантику, Конн., під орудою Лесі Здирко, який відспівав американський гимн та кілька українських пісень. Деклямувала пластунка Оксана Тромза. Танцювальна група наймолодших „Дніпро", під проводом Ірини Романів, виконала танок „Рушничок". Місцевий хор під проводом Михайла Заяця відспівав дві пісні.

На закінчення програми культурно-освітній референт місцевого Відділу УККА Василь Пелещук склав щиру подяку всім виконавцям імпрези і всім тим, хто причинився для відзначення славних роковин. Співом „Ще не вмерла Україна" закінчено свято.

В. Пелещук

У Трентоні відзначили Січневі роковини

Старанням Відділу УККА представники української громади Трентону 16-го січня взяли участь з представниками інших громад стейту в зустрічі з губернатором Ню Джерзі Вілліямом Т. Кейгіллом, а 19-го січня — з посадником Трентону Артуром Голандером. Делеґацію очолювали: о. Богдан Железівський, парох української православної церкви св. Тройці; о. Володимир Грабець, парох української католицької церкви св. Йосафата; о. Микола Галета, парох української православної церкви св. Юрія Переможця; Михайло Дзюбас, голова Відділу УККА в Трентоні. В складі делеґації були: Михайло Кузів, представник ООЧСУ; Іван Парака, голова української православної громади св. Юрія Переможця, Тамара Веремієнко, Віра Струк, Іван Фат, голова Філії ОДУМ'у та юнацтво ОДУМ. Від Осередку СУМА були присутні Іван Яскір, Михайло А. Дзюбас, Вол. Кльоц; від Пласту — Віра Микитин і Остап Корчмарик; від Школи Українознавства при парафії ім. св. Юрія Переможця — Мирослава Струк, Леся Веремієнко і Валя Щурук.

В присутності делеґації підписано губернатором та посадником проклямації, якими проголошено 22-ге січня Днем Української Незалежности.

У неділю 21-го січня в ранніх годинах, в українських церквах відслужено Богослуження в намірені українського народу, а в год. 12:30 в церковній залі св. Юрія Переможця відбувся святочний апель молоді. Програму виконали члени молодечих організацій.

22-го січня на міськім будинку повівав, побіч зоряного американського — український синьо-жовтий прапор.

М. Дзюбас

Юґославія рішуче заперечує здогади на Заході про її просовєтський курс

Београд. — Вже від довшого часу в американській та іншій західній пресі поширювалися вістки, мовляв, Юґославія плянує ревізію своєї дотеперішньої політики у відношенні до СССР і що юґославські державні і партійні чинники є схильні повернути Юґославію на просовєтські позиції. Останніми днями юґославська преса розпочала досить гостру кампанію проти того роду здогадів, вказуючи на те, що намагання Тіта скріпити авторитет Ліґи Комуністів Юґославії не можна утотожнювати з просовєтським курсом. У всіх статтях підкреслюється, що Юґославія прагне продовжувати свою дотеперішню політику невтральности і в ніякому випадку не може бути мови про поворот в Юґославії „режиму сталінського типу". Мало того, юґославські воєнні ветерани винесли постанову, вимагаючи суду над директором фільму „Містерії організму" Дусаном Макавеєвим, який мав заявити врозмові з західньонімецьким кореспондентом, що юґославські ветерани „дуже прагнуть повороту до сталіністського періоду". Юґославська протестна акція не обмежується тільки до пресових статтей, але, як інформують з Беоґраду, провідні політичні юґославські діячі висловили своє невдоволення із становища американської і західньої преси щодо Юґославії і її ставлення до СССР дипломатичним представникам окремих західніх країн в Юґославії.

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ, ЛИСТА, Ч. 128

Е. Волошин	К. Царук	З. Зоглаб
І. Галатин	С. Луцкіна	Ю. Шурин
А. Януцкі	І. Чума	Е. Катеринюк
А. Януцкі	Ш. Чагайко	Д-р Н. Катеринюк
В. Гелета	П. Гарайда	П. Нагай
Д-р В. Кузьма	М. Копач	М. Починок
А. Шадун	А. Слуш	А. Мельничук
А. Шадун	М. Де Джінаро	Т. Сеньків
С. Галайда	І. Яворський	О. Сушків
Л. Чайковська	О. Підлуська	І. Волчук
М. Починок	Й. Лисогір	М. Волчук
І. Музика	В. Стефанишин	Р. Волчук
Е. Музика	І. Стефанишин	О. Пясецький
О. Волошинович	Р. Данилевич	Г. Волошин
Е. Досяк	М. Кощетур	Я. Волошин
Л. Кучерська	А. Медвідь	М. Волошин
М. Пелехатий	А. Марш	Д. Павлишин
М. Чорній	М. Дуік	
М. Шуль	Т. Турко	

Сума проголошених чеків: ...... $ 223.20
Раніше проголошено: 30,788.66
РАЗОМ: 31,011.86

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ, ЛИСТА Ч. 129

Г. Тараненко	А. Дудар	С. Тарико
С. Коцибала	М. Дивів	І. Рубель
С. Отрок	П. Филипів	Е. Луцик
Н. Красевський	І. Кузь	А. Соколовський
Л. Бодрук	М. Оррал	Б. Якабеліс
Л. Коровник	М. Янів	І. Пачовський
М. Коровник	Ю. Янів	Я. Сохоцький
П. Коровник	К. Коровайчук	І. Підгірний
П. Гудак	Д-р Д. Фаріон	М. Тарасюк
К. Любко	М. І. Фаріон	М. Мацюк
В. Леськів	В. Демко	І. Угорчак
Л. Малашко	О. Яхно	О. Шлемко
Е. Малашко	С. Саkман	А. Конотопський
В. Водіярський	К. Лучка	А. Коваль
І. Гаврищ	В. Вересюк	А. Коваль
М. Дудар	П. Соян	

Сума проголошених чеків: ...... $ 204.25
Раніше проголошено: 31,011.66
РАЗОМ: 31,215.91

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ, ЛИСТА, Ч. 130

Н. Луців	А. Крук	В. Келебай
О. Таран	К. Гусак	А. Федорук
Є. Вовк	В. Цекот	Г. Андрію
О. Вовк	Г. Мороз	В. Несторович
О. Вовк	Н. Корчик, д-р	Ю. Гарасимів
М. Собенко	П. Чмир	Ф. Штик
А. Качмарський	С. Сухоцький	Д. Манило
М. Олійник	М. Сухоцький	М. Мельникович
Н. Рубель	М. Сухоцький	П. Петрасюк
М. Жегалович	о. П. Гресків	Г. Якименко
С. Данилевич	Н. Кочеркевич	М. Атаманчук
С. Данилевич	Л. Придаткевич	Е. Апопюк
В. Водіярський	В. Віронт	С. Гаврищ
М. Мотуз	С. Нагачівець	А. Масней
В. Палідвор	М. Шумський	Т. Масней
С. Ребро	І. Дейчаківський	

Сума проголошених чеків: ...... $ 216.59
Раніше проголошено: 31,215.91
РАЗОМ: 31,432.50

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ, ЛИСТА, Ч. 131

Д-р Лука Луців	Н. Ліщак	М. Довбуш
М. Д. Семків	В. Прокопик	А. Каламон
І. Д. Стетт	І. Ліщак	В. Стен
В. Чепіль	М. Мартишин	І. Кобаєй
М. Галан	Б. Гольда	Ф. Вільфорд
Г. Працик	В. Гольда	С. Гасяк
П. Шмагала	А. Бандровський	Ф. Козак
С. Колодруб	М. Фриц	Й. Ярема
М. Колодруб	І. Казанівський	І. Головна
О. Куровицький	І. Чернавський	О. Марич
І. Куровицький	А. Чернавська	Е. Куцей
Я. Куровицький	А. Чернавська	С. Боднар
Е. Куровицький	К. Бондаренко	Я. Войнаровський
Я. Щербанюк	А. Коен	І. Кузик
Т. Шпікула	П. Чмир	П. Кузик
М. Шпікула	Г. Казім	

Сума проголошених чеків ...... $ [illegible]
Раніше проголошено: .... [illegible]
РАЗОМ: .... [illegible]

У СТЕЙТІ НЮ ДЖЕРЗІ ПОДОРОЖЧАЛО молоко по 2 центи за 1 гальон, який коштує тепер 1 дол. 8 центів, а в деяких крамницях ще дорожче. У цьому стейті та в сусідньому Нюйоркському збільшується нестача рідкого палива для опалювання будинків. У багатьох мешканевих домах власники підвищують ціни, покликаючись на кошти опалу, які зростають.

„Український прапор на Місяці"

„Астронавти" Аскольд (зліва) та Ольгик Рихтицькі та їхня сестричка „зірка" — Роксоляна.

„Аж до Місяця прямуєм" і „У руках ми всі несемо наші рідні прапори, щоб і там усі дізнались, що України ми сини." Співаючи цей марш, маленькі зореплавці із Садочку Казок у Чикаґо, вбрані у срібні строї та шоломи, поклали на „Місяці" синьо-жовті прапори. Це відбулося майже одночасно з покладенням американського прапора на справжнім Місяці (Apollo 17). Мрія? Може, але для дітей, які прибули на 12-ту Костюмівку 29-го Відділу Союзу Українок Америки в Чикаґо 3-го грудня, це була здійснена мрія. Під звуки оркестри „Трубадур" дівчатка-зорі танцювали по „небі" та своїм блиском показували дорогу до Місяця зореплавцям. На „Місяці" зореплавців стрінули українські діти, а саме Сяня Дика та Юрій Цепинський. Вбрані в срібні та білі стилізовані строї — ці віртуози українського танку чарували всю публіку. Цю програмку виконано до цьогорічної теми „Ракетою у всесвіт".

Золотий місяць та дві золоті ракети стояли біля сцени, а срібні зорі і менші коліїрові ракети висіли із стелі. Це — праця виховної референтки Усі Рихтицької та її комітету: пань М. Боднарук, В. Олексій та К. Івасишин.

Діти прибули на забаву у строях, пристосованих до забави. Була зоряна ніч, місяці, золоте сонечко, зореплавці, марсіяни з кумедними шапками і антенами. Також була відьма, жива ракета та безліч малих та великих зірок. Мов, числячи хвилини відлету ракет в космос, передшкільна кляса п-і Л. В'юн, при Школі Українознавства св. Володимира виступила зі своїм знанням номерів. До цієї багатої програмки, вже третій рік, під ряд, інженери Михайло Бойко та Петро Олексюк, бавили дітей магічними штуками, комічними епізодами та провадили дітей у грах. Цього року височезний, зелений капелюх пана Олексюка та його великий, червоний ніс розсмішували то перестраши ли наших малят. Забавою провадили п-і Д. Дика та п-і І. Олексюк, садівнички світлички, яка нароховує коло 55 дітей і провадиться тричі на тиждень.

Батьки робили знімки і блимали світла з їхніх фотоапаратів, які утривалювали в пам'яті танки, строї та цікаві гри. Численна участь дітей і батьків, задоволена дітвора, розкуплений буфет та прекрасно убрана заля на забаві „Ракетою у Всесвіт", запевнила всіх членкинь, що такі культурні імпрези є потрібні і що їхня 12-річна виховна праця не проходить безслідно.

Пресова Референтка 29-го Відділу СУА

УКРАЇНЦІ ТОРОНТА ВІДЗНАЧИЛИ 10-РІЧЧЯ СЕНАТОРСТВА ПАВЛА ЮЗИКА

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Академічну кар'єру і досягнення на відтинку науки сенатора Юзика насвітлив проф. Константин Біда, директор Славістичного департаменту Оттавського університету. Сильветку Павла Юзика як сенатора накреслив в теплих словах його близький співробітник з Сенату, сенатор Р. Белайл. Головною точкою на бенкеті був виступ міністра для справ багатокультурности в Канаді, д-ра Стенлея Гайдаша, який не тільки вітав сенатора Юзика з річницею, але широко розповів про цілу концепцію багатокультурности і про те, яку ролю в розвитку цієї концепції відіграв власне сенатор Павло Юзик. Теплі привітання передали сенаторові Юзикові представник міста Торонта, алдермен Рід Скат, представник провінційного уряду міністер Іван Яремко, а сенатор А. Гросарт вітав ювілята від голови Сенату Павла Мартіна, та лідера офіційної консервативної опозиції в Сенаті сенатора Фліна. Від УККА, УНСоюзу та українців в ЗСА сенатора Юзика вітав віце-президент Йосип Лисогір. Особливо зворушливим був привіт від міста Садбури, що його передав від імені посадника Дж. Фебро п. П. Кушнірів, вручивши одночасно пропам'ятний золотий медальйон від міста. Пропам'ятний золотий медальйон та грамоту від імені Комітету Українців Канади в Торонті передав сенаторові Юзикові, заступник президента Відділу д-р Осип Бойко, організатор цілої імпрези, а д-р П. Глібович передав велику книгу привітів та побажань. Заключну привітальну промову сказав губернатор Онтаріо Росс МекДональд, сам колишній сенатор, який одночасно поділився з присутніми своїми враженнями про працю сенатора Юзика. Промову Губернатора, переплітану шотляндським гумором, тепло і оваційно прийняли всі присутні. Бенкет включав також і мистецьку частину у виконанні відомого квартету „Верховина" під мистецьким керівництвом п-і Олени Глібович. Дякуючи організаторам і всім присутнім за вшанування його діяльности сенатор Юзик у свойому слові підкреслив, що він тільки сповняв свій обов'язок члена української спільноти та громадянина Канади. За ввесь час своєї праці, казав він, „я хотів виправдати покладені на мене надії і сподівання. Я гордий, що належу до українського народу і щасливий, що можу для нього працювати". Сенатор Юзик підкреслив також, що він багато завдячує вихованню, яке він дістав у родинному домі, а також Церкві та українським організаціям, в першій мірі Українському Національному Об'єднанню, в рямках якого він був активний як провідник молоді. У своєму житті, заявив Сенатор, „я керувався засадою, про яку говорив найбільший поет Західньої України: „кожний думай, що на тобі мільйонів стан стоїть, що за долю мільйонів мусиш дати ти одвіт". В такому дусі, запевнив сенатор Юзик, він думає продовжувати свою працю для добра українського народу і Канади. На залі, крім дружини Сенатора пані Марії, були також його три дочки та син, а також члени дальшої родини, які разом з усіми присутніми були свідками і співучасниками подяки і пошани, яку зложила українська громада Торонта одинокому у світі сенаторові українського роду під сучасну пору.

Українець здобув чемпіонат юніорів Европи в шахах

В турнірі за шахове мистецтво Европи серед юніорів, що відбувся в часі від 18-го грудня 1972 до 5-го січня 1973 в голяндському місті Ґронінґен, перше місце здобув студент Львівського Университету, шаховий майстер Олег Романишин. Змагаючися в найвищій фінальній групі (а були ще дві нижчі групи) проти репрезентантів дев'ятьох европейських держав, Романишин переміг в сімох зустрічах, одну партію зремісував і одну програв, осягнувши кінцевий вислід $7\frac{1}{2}:1\frac{1}{2}$. Цей поважний успіх українського шахіста надав йому титул міжнародного шахового майстра. Олег Романишин є сином відомого львівського шахіста з передвоєнних часів.

(О. П.)

Ялинка 83-го Відділу СУА

Традиційна ялинка—дитяча вишивана забава, яку 83-ий Відділ СУА організує вже восьмий рік з черги, відбулася в неділю 14-го січня в школі св. Юра в Ню Йорку, о год. 2:30 по полудні. У склад програми входили виступ лялькового театру 83-го Відділу та дитяча сценка,—пов'язані в одну цілість. Вітаючи гостей, Надія Савчук, голова Відділу, зазначила, що сценка, яка в собі поєднує майже всі галузі мистецтва, є для Відділу найкращим засобом передання дітворі звичаїв, значення та настрою українських різдвяних свят.

Задзвонив дзвінок і на залі між публікою появилася білесенька, пухкесенька сніжинка Роксоляни Лучечко. Вона зразу ввела усвіт уяви і казки, який відкрився на маленькій сцені лялькового театру. Зима, зайчик і снігурочки прикрасили ялинку для двох зірок—сестричок, які по довгій розлуці зійшлися. Одна з зірок розповіла що вона мусить знову поспішати, щоб на Свят Вечір принести світло, тепло і радість дітям в Україні. Інсценізація зворушливо пригадувала дітворі, що саме в різдвяний час вони повинні пам'ятати про Україну. Дійові особи—ляльки, виготовлені з уявою і великою увагою до деталів, захопили маленьких глядачів. Діти наблизилися зі залі до сцени і піднявши вгору голівки безперервно й зосереджено слідили за дією. Декорації молоденької студентки мистецтва, Оксани Савчук, давали зимове тло казці, а клясична музика і коляди поглиблювали святочний настрій.

Ляльковий театр—це задум Ольги Гасцької, яка не тільки провадить ансамбль, але проєктує і виготовляє ляльки та пише п'єси, яких віршованим зразком є саме показана сценка „Ялинка двох зірок". Пані: Марта Данилюк, Наталія Дума, Надія Савчук та дев'ятилітній Олег Данилюк допомогли у підготові і переведенні інсценізації. Пан Роман Гасцький зайнявся технічним оформленням а п. Микола Крумшин спорудив спеціяльну рухому сцену для лялькового театру.

По перерві діти членкинь Відділу, а саме: Леся Дума в ролі Ялинки, Мартуся Іващків, Уляся Кекіш, Дарця Ґенза та Таня Оберишин в ролях свічечок, вивели сценку Вільшенка „Ялинка і чотири свічечки". Танцюючи довкола Ялинки свічечки розповіли про прихід Ісуса на землю. Розповідь закінчилася вертепом у виконанні лялькового театру та походом дітей із Світлички в гуцульських строях з колядою і з дарами для Божої Дитини. Пані: Наталія Дума, Марта Данилюк, Дарія Ґенза та Евгенія Вацик підготовили для дітей до виступу. Пані Оксана Стусик виконала декорації, а матері пошили строї юним артистам.

Відтак зачалася забава. Діти, під проводом Дарії Ґензи танцювали, співали, гралися. Вони раз-по-раз бігли в куток залі, де під ялинкою можна було поласувати тістечками й горіхами. Велику радість, зокрема для найменших, справляли випечені з тіста, причепурені цукерками хатки. Більшість дітей прийшла у вишиваних одягах і старші могли подивляти вигадливість матерей, які зуміли оригінально примінити вишивку до дитячого вбрання. Пані: Стефанія Савчук, Люба Михайлевич та Ліда Закревська гостили присутніх добірним буфетом, а пані: Анна Сафіян і Віра Шпонтак приймали вступ. Пані: Орися Саляк та Евгенія Іващків зайнялися розіграми двох образів та вишиваною альбому.

Численність гостей—304 присутніх, радість дітвори та задоволення батьків свідчили про великий успіх імпрези. Це повинно бути винагородою всім членкам Відділу, а зокрема для п-і Лесі Крумшин яка з допомогою п-і Марії Соробей зорганізувала імпрезу та відповідала за її переведення.

К. Л.

„Радянські ми..."

Журнал „Україна" ч. 2 (січень 1973 р.) опублікував статтю „Ми — Деревські", яка кидає чимало світла на те, як виховують сиріт у підсовєтських умовах. В статті розповідається про Олександру Аврамовну Деревську, яка виховала 48 сиріт. Один з її вихованців, Веніямин Омелянович, викладач технікуму на Львівщині, розповідає таке про своє виховання:

„Ким би ми стали, якби не наша мати? Я часто задаю собі це запитання. Звичайно, держава виховала б нас, кожен здобув би професію. Але я про що інше. Ми, сироти, знайшли матір. Вона повернула нам віру в справедливість, навчила нас людяности. Я не знаю, якої я національности. И більшість з нас не знає. Радянські ми, Деревські. Ось чому навчала нас мати до останніх своїх днів. У нас росли росіяни, українці, євреї, чуваші, мордвини, узбек, німець, молдаванин... І всі ми були для неї однакові. Наша мати була людиною інтернаціонального світогляду, і нас виховувала інтернаціоналістами".

Як би не було, а журналові „Україна" виховання 48 сиріт „радянських людей" дуже сподобалося, а в першій мірі твердження, мовляв, ми не знаємо, якої ми національности. Вистачить, що „радянські ми".

МУЗЕЙ ПРОСТО НЕБА

Перший в Україні Музей народної архітектури й побуту створюється на околиці міста Переяслав-Хмельницького. Він призначений головно для поширеного закордонного туризму, про що свідчать все нові „гостинниці" та дорогі готелі. Музей створюється під відкритим небом, на площі в 28 гектарів. Він являє собою відтворення давнього українського села. Вже звезені туди декілька старовинних вітряків різної форми, є хати бондаря, гончаря, ткача, різні господарські давні забудови тощо. Київська преса повідомляла, що в минулому році Музей відвідали біля 130 000 тисяч людей, в тому й закордонних туристів.

„УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ" У ЕДМОНТОНІ

Едмонтон. — Уранці 22-го січня посадник міста Едмонтону Айвор Дент вивісив український прапор перед ратушею, проголосивши перед тим 22 січня „Українським Днем". У суботу 21 січня в залі культурного центру св. Василія відбулася святкова академія, на якій головну промову мав виголосити посол до Албертської Леґісляту ри Юліян Козак, а в концертовій частині мали виступати хор „Дніпро", співачка Анна Дейвидз, ансамбль „Мережі" та ін.

РОСІЙСЬКИЙ БРАК ДЛЯ УКРАЇНИ

Завод Орсельмаш на Запоріжжі випускає різні сільсько-господарські машини, особливо ж автоматизовані кормоздавці для тваринницьких фарм. „Продукція заводу користується великою популярністю, особливо тепер, коли харчі для тварин на вагу золота", — сказано в „Комсомольской правде" з 4-го січня ц.р. Але машини того заводу не працюють, бо немає „шарикопідшипників" — кульковальців, які присилають із Росії, з Куйбишевського заводу. Вже не прислали 16 000 кульковальців, а в дирекції заводу Орсельмашу в Оріхові „зростає гора листів і телеграм"...

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

СУБОТА, 10-го ЛЮТОГО 1973 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя 270 Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі. Проситься вирівняти вкладки. Управа на 1973 р.: Ф. Жарський, предс., А. Струк, заст., С. Островський, фін. секр., Л. Зіман, заст., В. Карий, Т. Бойко, Л. Ляхоцька — К. Комісія. С. Островський, Ф. Жарський — орган. членів, представники до УККА і до Надгудсон. Округи УНС. — В. Бутковський, рек. секр.

ЧИКАҐО, Ілл. Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла 220 Відд. о год. 7-ій веч. при 1915 West 51st Street. — Е. М. Блідий, секр.

НЕДІЛЯ, 11-го ЛЮТОГО 1973 р.

ДЕТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. — І. Вацук, гол., П. Федик, фін. секр.

MONESSEN, Pa. Місячні збори 338 Відд. о год. 1-ій по пол. в Укр. Залі на 2-ій вул., 213 Скуиекір Аве. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — П. Янковський, предс., М. Куць, секр.

КЕМБЕЛ, Огайо. Річні збори Т-ва Сокіл 218 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі при 165 Гордон Аве. На порядку: звіти за минулий рік та вибір нової управи на 1973 і справа залі. Проситься чл. прибути. — О. Темник, секретар.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні загальні збори Т-ва Мир 324 Відд. о год. 7:30 веч. в домі Укр. Громади при 23-ій і Вравн вул. Проситься чл. обов'язково прибути. — Управа.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Сокіл 336 Відд. в церковній залі св. Иосафата, 5720 Стейт Рд. Управа залишилася та сама, що і попереднього року. Проситься чл. вирівняти вкладки. — В. Шмагло, предс., Гр. Кісіль, секр.

ГАМТРАМК, Міш. Місячні збори Т-ва М. Шашкевича, 94 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Дем. Клюбі при 2376 Грилінг вул. Новий секретар п. Р. Татарський буде збирати вкладки. — М. М. Ворисьневич, рек. секр.

СПОРТ

ВІСТІ З „ТРИЗУБА"

Спортова Рада УСО „Тризуб" вирішила не розгравати змагань з УСК-ом, визначених на 24-го грудня м. р. з огляду на Навечер'я Різдва Христового. Про це своєчасно повідомлено Лігу ДАФБ-у і Управу УСК-у. Досі ще немає вирішення відносно цих змагань. У суботу 13-го січня у Пойт Плейнс, Н. И. відбулася перша рунда сімкового турніру з участю 40 дружин Ліґи ДАФВ-у.

Дружина „Тризуба" виграла змагання проти „Блу Стар" вислідом 2:2 і 3:0 корнерів. Секретар Екзекутиви СРУСО „Тризуб" Михайло Юрчак є заразом менаджером першої дружини „Тризуба".

Юньйори „Тризуба" розіграли свої чергові змагання проти сильної дружини Ляйкавз, програючи 0:2 (0:0), хоча гра була зовсім рівнорядна.

Тренер дружини юньйорів і учнів є колишній визначний змагун „Тризуба", п. Ілай.

Дружина учнів „Тризуба" 13-го січня ц. р. виграла змагання проти „Джермен - Ганґерісно" у відношенню 5:4, а 19-го січня ц. р. перемогла в змаганнях за чашу минулорічного першуна у цій конкуренції німецьку дружину „Фенікс" у відношенню 4:1 на їхньому грищі.

У залях готелю „Адельфія" у Філядельфії відбувся від 13-14 січня ц. р. великий шаховий турнір при участі понад 100 шахістів. У ньому теж брали участь шахісти „Тризуба", а саме: п.п. С. Новаківський, Б. Бачинський і Луцишин, а з Честеру п. Блонарович із сином. п. Б. Бачинський закінчив турнір у першій десятці, що є дуже гарним осягом. Шаховий турнір за індивідуальну першість УСО „Тризуб" відбувається кожної п'ятниці в домівці Т-ва. Участь бере 15 шахістів — в цьому багато молодих. П. С. Новаківський ланковий шахів є провідником турніру.

Сімковий турнір закінчила дружина „Тризуба" в першій десятці з двома виграними і двома програними та нагородою 160 дол. Тренінґи всіх команд копаного м'яча відбуваються кожного вівтірка і четверга при 16-ій і Вайомінґ вул.

М. С.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ТАРЗАН, Ч. 6981. Тарзан перетоплює золото на знаряддя

Ти страшенне дивуєш нас, Тарзане! Ми ніколи не думали, що золоті камені можна їсти, коли вони зварені.

Не на те, щоб їсти, Ах-Ю! Вогонь робить із золота наче юшку. Тоді ми зробимо добрі речі з тієї золотої юшки. Придивляйся!

Ти зроби форму річей, яких потребуємо — щоб засіяти там зерно! Урурці обіцяли нам принести якесь зерно, як прийдуть найближчим разом...

Але тепер, Ах-Ю, покажу вам, як ви можете робити речі, яких потребуєте, тут — з золота!